

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 3. 12. 2004

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.2008 do: 30. 6.2008

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

639

ZÁKON

z 27. októbra 2004

**o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona
č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení
neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Základné ustanovenia

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje podmienky, spôsob založenia, vznik, postavenie a právne pomery Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. (ďalej len „diaľničná spoločnosť“), založenej z prioritného infraštruktúrneho majetku štátu v správe Slovenskej správy ciest, na vykonávanie správcovských, investorských a obchodných činností.

§ 2

Prioritný infraštruktúrny majetok

(1) Prioritným infraštruktúrnym majetkom sú diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty podľa schváleného plánu rozvoja diaľnic a ciest vymedzené osobitným predpisom¹⁾ (ďalej len „diaľnice“).

(2) Prioritný infraštruktúrny majetok je vo vlastníctve iba štátu alebo diaľničnej spoločnosti.²⁾ Ak sú prioritným infraštruktúrnym majetkom diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty I. triedy, ktorých verejným obstarávateľom je Slovenská republika na základe koncesnej zmluvy podľa osobitného predpisu^{2a)} (ďalej len „koncesné cesty“), sú vždy vo vlastníctve štátu. Na prioritný infraštruktúrny majetok nie je možné zriadiť záložné právo, ani ho inak použiť na zabezpečenie záväzkov diaľničnej spoločnosti, inej obchodnej spoločnosti alebo tretej osoby, nemožno ho predať, darovať či inak previesť do vlastníctva iných právnických osôb a fyzických osôb okrem štátu. Prioritný infraštruktúrny majetok nepodlieha výkonu rozhodnutia, exekúcií a nie je ani súčasťou konkurznej podstaty podľa osobitných predpisov.³⁾

(3) Špecifikáciu prioritného infraštruktúrneho majetku s údajmi podľa osobitného predpisu⁴⁾ vykoná Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) rozhodnutím pred založením diaľničnej spoločnosti. Ministerstvo podá návrh na zápis prioritného infraštruktúrneho majetku v katastri nehnuteľností.⁵⁾

(4) Ak ďalej nie je ustanovené inak, prioritný infraštruktúrny majetok nemožno prenechať do výpožičky. Súčasťou diaľnic môže diaľničná spoločnosť, v prípade koncesných ciest štát, prenechať do nájmu⁶⁾ na dobu určitú, najviac na 30 rokov.⁷⁾ Na účinnosť nájomnej zmluvy uzavretej diaľničnou spoločnosťou sa vyžaduje súhlas ministerstva. Na prenajatom prioritnom infraštruktúrnom majetku nemožno zriadiť a prevádzkovať iné stavby ako stavby slúžiace účastníkom cestnej premávky; v prípade diaľnic vo vlastníctve diaľničnej spoločnosti tiež stavby slúžiace na plnenie úloh v rámci predmetu podnikania a predmetu činnosti diaľničnej spoločnosti podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu.^{7a)}

(5) Prioritný infraštruktúrny majetok môže diaľničná spoločnosť, v prípade koncesných ciest štát, prenechať do výpožičky ak je to nevyhnutné na plnenie úloh, ktoré podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov^{7a)} vykonáva diaľničná spoločnosť, v prípade koncesných ciest štát, v spolupráci alebo v súčinnosti s útvarmi Policajného zboru, Železničnej polície, Hasičského a záchranného zboru alebo záchranej zdravotnej služby.

(6) Ministerstvo o prioritnom infraštruktúrnom majetku vedie osobitnú evidenciu, ktorá obsahuje zoznam vecí s uvedením identifikačných údajov a odkaz na účtovný zápis v účtovníctve diaľničnej spoločnosti. Tieto údaje je diaľničná spoločnosť povinná poskytnúť ministerstvu.

Založenie a vznik diaľničnej spoločnosti

§ 3

Spôsob založenia

(1) Zakladateľom diaľničnej spoločnosti je štát. V jeho mene koná ministerstvo. Zakladateľskú listinu a stanovú diaľničnej spoločnosti schvaľuje vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na návrh ministerstva.

(2) Založenie, postavenie a právne pomery diaľničnej spoločnosti upravuje Obchodný zákonník, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov sa pri založení a vzniku diaľničnej spoločnosti nepoužije.

§ 4

Predmet vkladu

(1) Na založenie diaľničnej spoločnosti sa použije prioritný infraštruktúrny majetok podľa § 2 a vecí slúžiace na správu, údržbu, opravy a rozvoj diaľnic, ktoré ministerstvo vyjme z majetku štátu v správe Slovenskej správy ciest. Súhlas na použitie majetku štátu podľa osobitného zákona⁸⁾ sa nevyžaduje.

(2) Predmetom nepeňažného vkladu je účtovne oddelená, vnútorná organizačná jednotka Slovenskej správy ciest vymedzená v rozhodnutí ministerstva, ktorá sa považuje za časť podniku podľa § 5, § 59 ods. 4 a § 485 Obchodného zákonníka. Ustanovenia § 477 ods. 3 časti vety za čiarkou a § 478 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

§ 5

Určenie hodnoty nepeňažného vkladu

(1) Hodnota nepeňažného vkladu do diaľničnej spoločnosti sa určí znaleckým posudkom vypracovaným ku dňu založenia diaľničnej spoločnosti ako všeobecná hodnota vkladanejho majetku.⁹⁾ V znaleckom posudku sa osobitne určí hodnota prioritného infraštruktúrneho majetku ako súčasť nepeňažného vkladu.

(2) Hodnota nepeňažného vkladu do diaľničnej spoločnosti určená podľa odseku 1 je peňažným vyjadrením súčtu hodnoty vkladu do jej základného imania a hodnoty rezervného fondu vytvoreného dňom jej vzniku vo výške podľa § 9 ods. 2.

§ 6

Práva k niektorým nehnuteľnostiam

(1) K nehnuteľnostiam spravovaným ku dňu vzniku diaľničnej spoločnosti Slovenskou správou ciest, ktoré sú predmetom prechodu práv a povinností podľa tohto zákona a ktoré nemôžu byť súčasťou predmetu vkladu do diaľničnej spoločnosti z dôvodu nevyporiadania, prípadne nepreukázania vlastníckeho práva štátu k nim a ktorých užívanie je dané tým, že sú zastavané diaľnicami, vzniká v prospech diaľničnej spoločnosti dňom jej vzniku právo zodpovedajúce vecnému bremenu,¹⁰⁾ ktorého obsahom je užívanie nehnuteľností.

(2) Diaľničná spoločnosť je povinná vyporiadať vlastníctvo nehnuteľností uvedených v odseku 1 do vlastníctva štátu.

(3) Po vyporiadaní vlastníctva nehnuteľností uvedených v odseku 1 ich ministerstvo rozhodnutím vyjme z majetku štátu a vloží vo forme nepeňažného vkladu do základného imania diaľničnej spoločnosti.

(4) Na určenie hodnoty nepeňažného vkladu do základného imania diaľničnej spoločnosti podľa odseku 3 sa vzťahuje § 5.

§ 7

Prechod vlastníckeho práva, práv a povinností z pracovnoprávných a iných vzťahov

(1) K návrhu na zápis diaľničnej spoločnosti do obchodného registra sa neprikladá doklad o splatení nepeňažného vkladu pred vznikom diaľničnej spoločnosti.

(2) Vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu prechádza na diaľničnú spoločnosť dňom jej vzniku. Podkladom na vykonanie záznamu o prechode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností,¹¹⁾ ktorý tvorí prílohu k zakladateľskej listine. Ku dňu vzniku spoločnosti je zakladateľ povinný odovzdať a diaľničná spoločnosť je povinná prevziať veci zahrnuté do nepeňažného vkladu.

(3) O odovzdaní a prevzatí sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami, a to najneskôr do 12 mesiacov odo dňa prechodu majetku podľa tohto zákona. Ustanovenia § 59 ods. 2 tretej vety a § 60 a § 483 ods. 3 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

(4) Rozpracovaná dokumentácia pripravovaných stavieb diaľnic, ktorej obstarávateľom je doterajší vlastníik a správca, prechádza do vlastníctva diaľničnej spoločnosti bezodplatne.

(5) Rozostavané stavby diaľnic, ktorých investorom je doterajší vlastníik a správca, prechádzajú do vlastníctva diaľničnej spoločnosti bezodplatne.

(6) Dňom vzniku diaľničnej spoločnosti prechádzajú na ňu všetky práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a z iných právnych vzťahov viažucích sa na činnosť vnútornej organizačnej jednotky Slovenskej správy ciest vkladanej do diaľničnej spoločnosti.

§ 7a

(1) Rozpracovaná dokumentácia pre pripravované koncesné cesty, obstaraná do vzniku diaľničnej spoločnosti, prechádza bez náhrady do vlastníctva štátu. Rozpracovaná dokumentácia

pre pripravované koncesné cesty, obstarávaná diaľničnou spoločnosťou, prechádza do vlastníctva štátu ku dňu určenému ministerstvom, a to za náhradu vo výške určenej znaleckým posudkom podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(2) Rozostavané stavby ciest, ktoré majú byť použité na výstavbu koncesných ciest, ktorých investorom je diaľničná spoločnosť, prechádzajú do vlastníctva štátu ku dňu určenému ministerstvom, a to za náhradu vo výške určenej znaleckým posudkom podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 8

Predmet podnikania

(1) Diaľničná spoločnosť zabezpečuje výrobu, distribúciu a predaj nálepiek za používanie vymedzených úsekov diaľnic a vyberanie poplatkov za používanie týchto komunikácií pre niektoré motorové vozidlá podľa osobitného predpisu.

(2) Príjmom diaľničnej spoločnosti sú finančné prostriedky získané z výberu poplatkov okrem poplatkov podľa odseku 3, z predaja nálepiek, z úrokov z týchto prostriedkov, z odplatného užívania prioritného infraštruktúrneho majetku okrem koncesných ciest a dotácie určené zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok v rozsahu potrebnom na plnenie úloh podľa § 12 ods. 1 a iné príjmy.

(3) Diaľničná spoločnosť zabezpečuje vyberanie poplatkov podľa osobitného predpisu^{1a)} za používanie koncesných ciest.

(4) Poplatky vybrané podľa odseku 3, znížené o nevyhnutné náklady diaľničnej spoločnosti spojené so zabezpečením ich výberu, sú príjmom štátneho rozpočtu. Príjmy štátneho rozpočtu z poplatkov vybraných podľa odseku 3 sú účelovo viazané na krytie výdavkov na úhradu záväzkov štátu vyplývajúcich z koncesných zmlúv uzavretých medzi štátom a koncesionárom.

(5) Diaľničná spoločnosť vykonáva na základe dohody s ministerstvom a podľa jeho požiadaviek činnosti súvisiace s obstaraním koncesionára podľa osobitného predpisu,^{1b)} s prípravou výstavby koncesných ciest a činnosti súvisiace s plnením záväzkov štátu vyplývajúcich z koncesných zmlúv uzavretých medzi štátom a koncesionárom.

§ 9

Základné imanie, rezervný fond a akcie

(1) Základné imanie diaľničnej spoločnosti pri jej vzniku tvorí hodnota nepeňažného vkladu znížená o hodnotu rezervného fondu. Ustanovenia § 58 ods. 1 Obchodného zákonníka sa nepoužívajú.

(2) Rezervný fond pri vzniku diaľničnej spoločnosti tvorí najmenej 5 % z hodnoty nepeňažného vkladu do majetku spoločnosti.

(3) Akcie diaľničnej spoločnosti znejú na meno a majú podobu zaknihovaného cenného papiera.

§ 10

Prevod majetkovej účasti štátu na podnikaní diaľničnej spoločnosti

Na prevod majetkovej účasti štátu na podnikaní diaľničnej spoločnosti sa vzťahuje zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby a nevzťahuje sa na prioritný majetok podľa § 2 ods. 2.

§ 11**Zrušenie a zánik spoločnosti**

(1) Na zrušenie a zánik diaľničnej spoločnosti sa použijú ustanovenia § 68 až 75a, § 218 až 220a Obchodného zákonníka, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Okrem prípadov ustanovených osobitným predpisom podľa odseku 1 súd na návrh ministerstva rozhodne o zrušení diaľničnej spoločnosti a o jej zániku aj v prípade

- a) poklesu čistého obchodného imania na úroveň hodnoty prioritného infraštruktúrneho majetku ku dňu založenia diaľničnej spoločnosti vyčíslenej znaleckým posudkom podľa § 5 ods. 1,
- b) ak po ukončení konkurzného konania nezostane diaľničnej spoločnosti iný ako prioritný infraštruktúrny majetok, alebo
- c) uzavretia zmluvy o nakladaní s prioritným infraštruktúrnym majetkom, alebo vykonania právneho úkonu, ktorého predmetom je prioritný infraštruktúrny majetok v rozpore s týmto zákonom.

(3) Dňom zrušenia diaľničnej spoločnosti likvidáciou sa prioritný infraštruktúrny majetok vyjme zo správy diaľničnej spoločnosti pred začatím likvidácie a prechádza do vlastníctva štátu. Likvidátor je povinný odovzdať a ministerstvo prevziať tento majetok; o odovzdaní a prevzatí sa vyhotoví zápisnica. Odmenu likvidátora hradí ministerstvo. Ministerstvo spravuje tento majetok podľa osobitných predpisov.¹³⁾

§ 12**Osobitné ustanovenie**

(1) Diaľničná spoločnosť zabezpečuje prípravu, realizáciu opráv, údržbu a výstavbu diaľnic, okrem koncesných ciest, a to na základe programov ministerstva, programov schválených vládou vrátane spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie a medzinárodných zmlúv. O plnení týchto programov predkladá diaľničná spoločnosť informácie a podklady ministerstvu dvakrát ročne.

(2) Po vybudovaní uceleného úseku diaľnice a kolaudácii stavby, okrem koncesných ciest diaľničná spoločnosť poskytne ministerstvu všetky údaje na zaradenie takto ukončenej časti stavby diaľnice do prioritného infraštruktúrneho majetku diaľničnej spoločnosti podľa § 2 ods. 1.

(3) Diaľničná spoločnosť na diaľniciach vo svojom vlastníctve zabezpečuje a vykonáva

- a) sčítanie cestnej dopravy v čase celoštátneho sčítania vo svojom mene a na vlastné náklady; výsledky tohto sčítania poskytuje bezplatne ministerstvu v určenom čase,
- b) informačný systém ako súčasť informačného systému o diaľnicach a cestách a poskytuje údaje o stave ich zjazdnosti ministerstvu bezplatne,
- c) technickú evidenciu diaľnic v súlade s ústrednou technickou evidenciou diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a poskytuje údaje z technickej evidencie bezplatne ministerstvu,
- d) stavebnotechnické vybavenie diaľnic podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu.

(4) Diaľničná spoločnosť predkladá ministerstvu na schválenie operačné plány zimnej údržby diaľnic vo svojom vlastníctve.

(5) Diaľničná spoločnosť je povinná zachovať účelové určenie prioritného infraštruktúrneho majetku, ktorý nadobudla do vlastníctva podľa tohto zákona.

§ 13**Prechodné a spoločné ustanovenia**

(1) Dialničná spoločnosť môže po dobu 12 mesiacov odo dňa svojho vzniku podnikáť v rozsahu činností, ktoré vykonáva Slovenská správa ciest ku dňu založenia dialničnej spoločnosti. Oprávnenie na podnikanie sa k návrhu na zápis do obchodného registra neprikladá. Po uplynutí 12 mesiacov môže dialničná spoločnosť vykonávať tieto činnosti len na základe oprávnenia na podnikanie podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾

(2) Na rozhodnutie ministerstva podľa § 2 ods. 3, § 4 ods. 1 a § 6 ods. 3 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁵⁾

Čl. II

Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 72/1969 Zb., zákona č. 139/1982 Zb., zákona č. 27/1984 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z. z., zákona č. 58/1997 Z. z., zákona č. 395/1998 Z. z., zákona č. 343/1999 Z. z., zákona č. 388/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 439/2001 Z. z., zákona č. 524/2003 Z. z. a zákona č. 534/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3d ods. 5 písmeno a) znie:

„a) ak ide o diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty podľa schváleného plánu rozvoja diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - Národná dialničná spoločnosť,^{2ba)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2ba znie:

„2ba) Zákon č. 639/2004 Z. z. o Národnej dialničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.“.

2. V § 3d ods. 5 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:

„b) ak ide o cesty vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - právnické osoby na tento účel zriadené ministerstvom,^{2c)}“.

Doterajšie písmená b) až e) sa označujú ako písmená c) až g).

3. V § 3f odsek 1 znie:

„(1) Správca cesty I. triedy môže zmluvne previesť povinnosť udržiavať cestu I. triedy v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určená, na vlastníka alebo správcu ciest II. a III. triedy, alebo na Národnú dialničnú spoločnosť^{2ba)} za cenu dohodnutú v súlade s cenovými predpismi.“.

4. V § 3f odsek 2 znie:

„(2) Vlastník alebo správca ciest II. a III. triedy môže zmluvne previesť povinnosť udržiavať cesty II. a III. triedy v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené, na Národnú dialničnú spoločnosť^{2ba)} za cenu dohodnutú v súlade s cenovými predpismi.“.

5. V § 6 ods. 4 druhá veta znie:

„Úhrada sa platí na kalendárny rok, na mesiac, na týždeň alebo na jeden deň bez ohľadu na počet vykonaných jazd.“.

6. V § 6 odsek 8 znie:

„(8) Výber poplatkov za užívanie diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, nálepky, ich distribúcia, predaj a výmena sa zabezpečujú právnickou osobou ustanovenou zákonom č. 639/2004 Z. z. o Národnej dialničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. Finančné prostriedky získané z výberu poplatkov, z predaja nálepiek a úroky z týchto prostriedkov sú príjmom Národnej dialničnej spoločnosti.“.

7. V § 24 sa vkladá nový odsek 1, ktorý znie:

„(1) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením výšku úhrady za užívanie vymedzených úsekov diaľnic, ciest pre motorové vozidlá a ciest I. triedy podľa § 6 ods. 4.“.

Doterajší text § 24 sa označuje ako odsek 2.

8. Príloha č. 2 sa vypúšťa.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2005.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 1, § 3 ods. 3 písm. b), § 4 ods. 1 a § 4a ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 2) Čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
- 2a) § 3d ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov
- 3) Napríklad Občiansky súdny poriadok, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.
- 4) § 42 ods. 2 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona č. 255/2001 Z. z.
- 5) § 4 ods. 1, § 5 ods. 3 a § 38 až 40 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 663 až 684 Občianskeho zákonníka.
- 7) § 3d ods. 7 zákona č. 135/1961 Zb.
- 7a) Zákon č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 664/2007 Z. z.
- 8) § 13 ods. 13 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
- 9) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.
- 10) § 151n až 151p Občianskeho zákonníka.
- 11) § 34 a 42 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 11a) Zákon č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 664/2007 Z. z.
- 11b) § 14 zákona č. 25/2006 Z. z.
- 13) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z.
- 14) Napríklad zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

